

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

**cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Control
Financiar de Stat**

În temeiul art.78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.223-230, art.519), art.7 lit. b) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), art.14 alin. (1), alin. (5) și alin. (7), precum și art.15 alin. (1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, cu modificările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.160-164, art.537), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Denumirea Inspecției Financiare, autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor, se modifică în Inspectoratul Control Financiar de Stat..

2. Se aprobă:

1) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, conform anexei nr.1;

2) Structura Inspectoratului Control Financiar de Stat, conform anexei nr.2;

3) Organigrama Inspectoratului Control Financiar de Stat, conform anexei nr.3;

4) Modificările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr.4.

3. Se stabilește efectivul-limită al Inspectoratului Control Financiar de Stat în număr de 119 unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform legislației.

4. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 1026/2010 privind organizarea activității de inspectare financiară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 221-222, art. 1151), cu modificările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Petru ROTARU

REGULAMENT

privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat (în continuare – *Regulament*) stabilește statutul juridic, misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile și drepturile, precum și modul de organizare a activității acestuia.

2. Inspectoratul Control Financiar de Stat (în continuare – *Inspectorat*) este o autoritate administrativă din subordinea Ministerului Finanțelor, specializată în supraveghere bugetară și inspectare financiară, și dispune de autonomie decizională în chestiunile ce țin de realizarea propriei misiuni.

3. Inspectoratul are statut de persoană juridică de drept public, cu sediul în municipiul Chișinău, dispune de denumire, de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale, de formular cu antet, precum și de alte atribute specifice autorităților publice în modul stabilit.

II. MISIUNEA, FUNCȚIILE DE BAZĂ, ATRIBUȚIILE ȘI DREPTURILE INSPECTORATULUI

4. Misiunea Inspectoratului constă în asigurarea eficienței finanțelor publice prin exercitarea, conform principiilor fundamentale, a supravegherii și controlului bugetar asupra proceselor de gestionare a resurselor bugetului public național și patrimoniului public, exercitarea funcției de control național al fondurilor europene, precum și asistare și cooperare în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene împotriva fraudei și a altor abateri.

5. În activitatea sa Inspectoratul se conduce de următoarele principii fundamentale:

- 1) legalitate;
- 2) independență;
- 3) obiectivitate;
- 4) profesionalism;
- 5) integritate;
- 6) confidențialitate;
- 7) transparență;

8) imparțialitate.

6. În vederea realizării misiunii sale, Inspectoratul exercită următoarele funcții:

1) supravegherea bugetară asupra procesului de planificare, gestionare și executare a mijloacelor bugetului public național ale autorităților / instituțiilor bugetare, în vederea eficientizării utilizării resurselor bugetare;

2) inspectarea financiară a operațiunilor și tranzacțiilor economico-financiare privind gestionarea și utilizarea mijloacelor financiare publice și a patrimoniului public, precum și utilizarea surselor financiare obținute din bugetul public național, în vederea stabilirii corespunderii acestora cu prevederile actelor normative;

3) exercitarea funcției de coordonare antifraudă;

4) exercitarea funcției de controlor național al fondurilor europene.

7. Supravegherea bugetară reprezintă un complex de activități de analiză, cercetare, explicare, observare, statistică și prognoză, cu scopul de a obține informații utile pentru creșterea eficienței și performanței managementului finanțelor publice pe dimensiunea de planificare, gestionare și executare a bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și bugetelor locale. În partea ce ține de bugetele locale supravegherea bugetară se limitează la cheltuielile a căror finanțare se realizează de la bugetul de stat.

8. Supravegherea bugetară se inițiază la solicitarea Ministerului Finanțelor, pe programe de cheltuieli bugetare și poate să cuprindă una sau mai multe autorități/instituții bugetare în competența cărora se regăsesc aceste programe.

9. Supravegherea bugetară se finalizează cu întocmirea unui raport care va conține concluzii și recomandări privind creșterea eficienței și performanței managementului finanțelor publice, ce vor fi luate în considerare în procesul de planificare bugetară.

10. Inspectarea financiară reprezintă o acțiune de control ex-post, în baza principiilor transparenței și legalității, care constată dacă activitatea economico-financiară, operațiunile și tranzacțiile sunt efectuate în conformitate cu actele normative.

11. În scopul realizării misiunii și exercitării funcțiilor sale, Inspectoratul exercită următoarele atribuții:

1) evaluează modul de implementare a politicilor publice finanțate din resursele bugetare;

2) realizează supravegherea proceselor de executare a cheltuielilor publice, inclusiv din perspectiva îndeplinirii indicatorilor de performanță, stabilite la etapa de planificare bugetară;

3) promovează prin diverse mijloace gestionarea rațională a resurselor financiare publice;

4) elaborează, în baza analizei și aprecierii gradului de risc, programul activităților de inspectare financiară, care se coordonează și se aprobă de către ministrul finanțelor;

5) emite autorizații privind inițierea inspectărilor financiare, care se consideră acte preparatorii la activitatea administrativă inițiată;

6) efectuează inspectări financiare tematice privind gestionarea și utilizarea mijloacelor financiare publice și patrimoniului public, raportarea datoriei sectorului public de către entitățile implicate, privind corectitudinea calculării profitului net al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu capital public de cel puțin 25 la sută, precum și a dividendelor și a defalcărilor la buget a unei părți a profitului net al acestora;

7) efectuează inspectări financiare tematice, la alte entități, indiferent de forma de proprietate și genul de activitate, care au realizat raporturi economico-financiare cu entitățile supuse inspectării, precum și la antreprenori și subantreprenori care au prestat servicii/lucrări și/sau au livrat mărfuri pentru acestea;

8) efectuează inspectări financiare tematice privind corectitudinea utilizării fondurilor externe, mijloacelor recreditate din împrumuturile de stat interne și/sau externe, împrumuturilor interne și externe acordate sub garanția statului, granturilor și donațiilor oferite de donatorii interni și externi, de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din utilizarea neregulamentară a acestor fonduri, inclusiv la solicitarea autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor respective;

9) înaintează conducerii entităților inspectate recomandări pertinente menite să elimine iregularitățile constatate;

10) înaintează prescripții executorii în baza rapoartelor de inspectare financiară, care obligă entitatea inspectată de a lichida iregularitățile constatate și de a informa Inspectoratul;

11) aplică sancțiuni pecuniare în cazul iregularităților stabilite în cadrul inspectărilor financiare, conform prevederilor cadrului normativ;

12) colaborează cu organele de drept pentru a obține sprijin în exercitarea atribuțiilor ce-i revin, transmite organelor de drept materialele inspectărilor în cazul depistării iregularităților ce țin de competența organelor de drept;

13) elaborează semestrial materiale sinteză pentru conducerea ministerului finanțelor privind rezultatele activităților de supraveghere bugetară și inspectare financiară desfășurate;

14) elaborează regulamente, codul de conduită al funcționarilor publici și a personalului angajat, instrucțiuni, standarde și norme metodologice ce stabilesc proceduri privind activitatea de supraveghere bugetară și inspectare financiară, perioada supusă supravegherii bugetare și inspectării financiare, termenele de întocmire a raportului privind rezultatele supravegherii bugetare și inspectării financiare, termenul și modalitatea de informare a entității supuse supravegherii bugetare și inspectării, care se aprobă de ministrul finanțelor;

15) elaborează la solicitare raportări către conducerea Ministerului Finanțelor referitor la măsuri ce se impun, soluții și recomandări, rezultate ca urmare a analizei constatărilor și iregularităților tipice stabilite în cadrul activităților de supraveghere bugetară și inspectare financiară;

16) elaborează ca rezultat al activității sale și remite conducerii Ministerului Finanțelor propuneri de perfecționare a cadrului normativ aferent;

17) asistă Oficiul European de Luptă Antifraudă (*în continuare – OLAF*) la efectuarea controalelor și inspecțiilor la fața locului efectuate în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene împotriva fraudei și a altor abateri;

18) asistă în cooperarea dintre autoritățile naționale, autoritățile de urmărire penală și OLAF;

19) asigură schimbul de informații privind neregulile și cazurile suspectate de fraudă cu autoritățile naționale și OLAF;

20) diseminează informațiile privind rezultatele controalelor cu părțile interesate;

21) identifică posibilele puncte slabe ale sistemelor naționale de control al fondurilor Uniunii Europene și propune măsuri de remediere adecvate;

22) întocmește informări, sinteze, studii, analize și documentări la solicitarea conducerii Ministerului Finanțelor;

23) exercită alte atribuții în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

12. Inspectoratul efectuează supraveghere bugetară și inspectări financiare în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

13. Inspectoratul are următoarele drepturi:

1) să efectueze inspectări financiare la:

a) autoritățile/instituțiile bugetare;

b) autoritățile/instituțiile publice la autogestiune și autoritățile bugetare independente – pe aspecte ale corectitudinii în utilizarea alocațiilor financiare obținute din bugetul public național, în gestionarea/utilizarea patrimoniului public, încasările din prestarea serviciilor, precum și pe cele privind conformarea la regulile aplicabile achizițiilor publice prevăzute de Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice;

c) întreprinderile de stat/municipale, societățile comerciale cu capital public de cel puțin 25 la sută, precum și persoanele afiliate acestora – pe aspecte ale gestionării/utilizării resurselor financiare și/sau patrimoniului public ale entităților specificate la lit. a);

d) alte persoane fizice și juridice – pe aspecte ale gestionării și utilizării resurselor financiare și patrimoniului public al entităților specificate la lit. a) și c).

- e) beneficiarii desemnării procentuale din impozitul pe venit conform prevederilor fiscale și actelor normative ce reglementează activitatea acestora;
- 2) să supravegheze și să analizeze modul de executare a cheltuielilor publice;
  - 3) să încheie și să examineze procese-verbale cu privire la contravenție cu adoptarea, după caz, a deciziilor cu privire la aplicarea sancțiunilor contravenționale în baza proceselor-verbale, conform prevederilor cadrului normativ;
  - 4) să inițieze inspectări privind executarea prescripțiilor;
  - 5) să adopte decizii privind aplicarea sancțiunilor pecuniare, conform prevederilor cadrului normativ;
  - 6) să solicite și să primească gratuit de la instituțiile financiare informațiile necesare, copii ale documentelor, certificate de tranzacții bancare și solduri ale conturilor entităților inspectate, conform legislației și în limitele competenței;
  - 7) să solicite autorităților publice, întreprinderilor și instituțiilor de stat antrenarea gratuită a specialiștilor pentru participare la verificări, în vederea elucidării unor probleme de specialitate;
  - 8) să solicite și să primească gratuit de la autoritățile publice, organizații și întreprinderi de stat documente și informații, acces la baze de date necesare pentru organizarea și desfășurarea activității de inspectare financiară, conform legislației și în limitele competenței;
  - 9) să solicite și să primească de la autoritățile publice, de la persoanele juridice și fizice documente, informații privind utilizarea mijloacelor financiare ale statului, granturilor și mijloacelor oferite de către donatorii interni și externi, gestionarea patrimoniului public;
  - 10) să prelucreze date cu caracter personal, în conformitate cu prevederile cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal;
  - 11) să creeze și să administreze registre instituționale, sisteme informaționale și baze de date în limita competențelor sale;
  - 12) să efectueze schimb de informații despre relațiile economice ale persoanelor juridice și fizice din Republica Moldova cu cele din alte țări în baza tratatelor interstatuale;
  - 13) să citeze și să primească explicații de la persoanele care activează în entitatea supusă inspectării;
  - 14) să solicite și să primească documente și informații necesare pentru efectuarea inspectării;
  - 15) să inițieze inspectări repetate la solicitarea ministrului finanțelor, în cazul bănuielii rezonabile privind integritatea inspectorului.

III. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII INSPECTORATULUI

14. Conducerea Inspectoratului este exercitată de către șeful Inspectoratului,

asistat în activitatea sa de doi șefi adjuncți, cu statut de funcționar public.

15. Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu a șefului și a șefilor adjuncți ai Inspectoratului, se efectuează de către ministrul finanțelor, în conformitate cu prevederile Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

16. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, șeful Inspectoratului:

- 1) exercită conducerea Inspectoratului;
- 2) poartă răspundere personală, în fața ministrului, pentru realizarea misiunii și îndeplinirea funcțiilor Inspectoratului;
- 3) organizează sistemul de control intern managerial;
- 4) semnează actele pe chestiunile ce țin de competența Inspectoratului;
- 5) numește în funcții publice, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din autoritatea administrativă în condițiile Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
- 6) angajează și eliberează din funcție personalul contractual în condițiile legislației muncii;
- 7) conferă grade de calificare funcționarilor publici, acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare în condițiile legii;
- 8) aprobă sau modifică statul de personal și schema de încadrare ale Inspectoratului în limitele fondului de retribuire a muncii și ale structurii și efectivului-limită stabilite de Guvern;
- 9) aprobă regulamentele subdiviziunilor interne ale Inspectoratului;
- 10) asigură elaborarea programului activității de inspectare financiară și a programului activității de supraveghere bugetară și le prezintă spre aprobare ministrului finanțelor;
- 11) stabilește și repartizează atribuțiile, sarcinile și responsabilitățile șefilor adjuncți ai Inspectoratului, șefilor de subdiviziuni;
- 12) emite ordine, decizii, autorizații și instrucțiuni în conformitate cu actele normative;
- 13) aprobă programe de instruire pentru funcționarii public și personalul angajat ai Inspectoratului;
- 14) asigură organizarea activităților aferente elaborării, executării și raportării bugetului Inspectoratului, în conformitate cu competențele și responsabilitățile în domeniul finanțelor publice stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014;
- 15) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și patrimoniului public în corespundere cu principiile bunei guvernări;
- 16) soluționează problemele activității organizatorice și financiare ale Inspectoratului;

17) reprezintă Inspectoratul în relațiile cu alte autorități publice din țară și din alte state;

18) delegă prin ordin din atribuțiile sale altor persoane cu funcție de răspundere din cadrul Inspectoratului;

19) delegă funcționarii Inspectoratului să efectueze inspectări financiare în conformitate cu prezentul Regulament.

17. Deciziile privind aplicarea amenzilor și/sau sancțiunilor pecuniare sunt emise de către șeful Inspectoratului, adjuncții acestuia, conducătorii direcțiilor generale și adjuncții acestora.

18. Inspectoratul se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor, aprobate prin legea bugetară anuală.

19. Bugetul Inspectoratului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de legislația în domeniul finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

20. Rapoartele privind executarea bugetului, inclusiv privind performanța în cadrul programelor de cheltuieli se publică pe pagina web a Inspectoratului.

21. Patrimoniul aflat în gestiunea Inspectoratului include edificii și construcții, utilaje și mijloace tehnice, alte bunuri utilizate la executarea atribuțiilor care îi revin.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE

FUNCȚIONARILOR PUBLICI AI INSPECTORATULUI

22. Funcționarii public din cadrul Inspectoratului care, în limita împuternicirilor funcției pe care o dețin, efectuează supravegheri bugetare și inspectări financiare, au dreptul:

1) să aibă acces, să analizeze și să verifice la entitățile publice supuse supravegherii bugetare documentele și informațiile referitoare la planificarea, gestiunea și executarea cheltuielilor publice;

2) să solicite opiniile entităților publice supuse supravegherii bugetare asupra proceselor de planificare, gestiunea și executarea cheltuielilor publice;

3) să elaboreze note informative privind activitățile de supraveghere bugetară efectuate și să propună recomandări de eficientizare a cheltuielilor publice;

4) să verifice la entitățile supuse inspectării financiare documentele privind cheltuielile și veniturile referitoare la tranzacțiile subiectului supus inspectării, precum și documentele ce confirmă disponibilul, intrarea și utilizarea numerarului, imobilizările, după caz, corporale și necorporale, gestionarea patrimoniului, precum și corectitudinea altor operațiuni financiare;

5) să aibă acces liber, în cadrul inspectării financiare, în încăperile, depozitele, spațiile comerciale ale persoanelor juridice și persoanelor fizice, supuse inspectării, indiferent de locul amplasării, cu excepția domiciliului/reședinței;

6) să solicite și să primească acces liber la sistemul computerizat de evidență contabilă și înregistrările financiare ale entității supuse inspecției, să efectueze examinarea acestora în prezența factorilor de decizie ai entității sau a reprezentantului acesteia;

7) să solicite conducătorilor entităților supuse inspecției financiare inventarierea patrimoniului;

8) să sigileze, în cazul necesității de asigurare a integrității, casierile, depozitele, arhivele și alte încăperi;

9) să ridice, în condițiile legii, copii certificate ale documentelor/registrelor contabile, actelor juridice și/sau altor documente aferente inspecției financiare/supravegherii bugetare;

10) să solicite și să primească de la persoanele responsabile ale entităților supuse supravegherii bugetare sau inspecției financiare explicații/informații în scris sau verbale privind aspectele supravegheate sau inspectate;

11) să constate contravenții, să încheie procese-verbale, în baza materialelor de inspecție financiară, conform prevederilor cadrului normativ;

12) să întocmească note de constatare în cazul stabilirii unor înscrisuri care nu sunt reflectate în contabilitate și situațiile / rapoartele financiare ale entității inspectate, care ulterior vor fi incluse în raportul de inspecție;

13) să solicite și să primească, conform legislației și în limitele competenței, informația și materialele necesare îndeplinirii obligațiilor;

14) să utilizeze date cu caracter personal în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

15) să înainteze propuneri de perfecționare a activității Inspectoratului și a cadrului metodologic aferent.

23. Funcționarii publici abilitați cu funcție de inspecție financiară își desfășoară activitatea de inspecție în baza autorizației privind inițierea procedurii emise de Inspectorat, în care sunt prevăzute dispoziții privind entitatea, tematica, perioada supusă și termenul efectuării inspecției financiare.

24. Cerințele legitime ale funcționarilor publici abilitați cu funcții de inspecție financiară sunt executorii pentru personalul entității supuse inspecției financiare.

25. Funcționarii public din cadrul Inspectoratului sunt obligați:

1) să asigure respectarea și apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

2) să efectueze inspecții financiare în conformitate cu prezentul Regulament, normele metodologice și alte acte normative, în conformitate cu delegarea conducătorului Inspectoratului, și să întocmească rapoarte de inspecție;

3) să înainteze conducătorilor entităților supuse inspecției, prescripții executorii privind lichidarea iregularităților constatate;

4) să formuleze, concomitent cu raportul de inspectare, recomandări către entitățile inspectate menite să înlăture iregularitățile constatate și să consolideze sistemul de control intern managerial;

5) să respecte Regulamentul de ordine internă al Inspectoratului, modul de utilizare a informației de serviciu, instrucțiunile, alte regulamente și acte normative;

6) să execute ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori;

7) să respecte Codul de conduită al funcționarului public și cadrul metodologic;

8) să exercite obligațiile, respectând principiile de obiectivitate, independență, profesionalism și integritate;

9) să păstreze secretul de stat, alte secrete apărute de lege și să nu divulge informația care i-a devenit cunoscută în exercițiul funcțiunii, inclusiv informația referitoare la viața personală, la onoarea și demnitatea cetățeanului.

26. Funcționarii public din cadrul Inspectoratului nu vor efectua acțiuni în interes personal ce influențează exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce le revin conform cadrului normativ.

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CONDUCĂTORULUI ȘI PERSOANELOR CU FUNCȚIE DE RĂSPUNDERE AI ENTITĂȚII SUPUSE INSPECTĂRII

27. Conducătorul și persoanele cu funcție de răspundere ai entității supuse inspectării financiare au dreptul:

1) să primească un exemplar al autorizației de inspectare;

2) să cunoască tematica inspectării financiare;

3) să cunoască rezultatele preventive ale inspectării financiare până la întocmirea raportului de inspectare;

4) să fie informați despre încălcările depistate;

5) să înainteze, în termen de 15 zile, dezacord și să solicite motivat revizuirea raportului de inspectare;

6) în cazurile în care nu sânt de acord cu sancțiunile pecuniare aplicate, să înainteze contestații, care se examinează de către Inspectorat, conform cadrului normativ.

28. Conducătorul și persoanele cu funcție de răspundere ai entității supuse inspectării financiare sunt obligați:

1) să consemneze primirea autorizației de inspectare;

2) să asigure funcționarilor publici abilitați cu funcții de inspectare financiară accesul liber în încăperi și pe teritoriul entității supuse inspectării;

3) să prezinte, la cererea funcționarilor publici abilitați cu funcții de inspectare financiară, documente contabile, registre contabile, rapoarte, bilanțuri contabile și

alte acte ce țin de activitatea entității, cu impact financiar, pe suport de hârtie cu semnături confirmative și/sau în format electronic, în cazul în care evidența contabilă se ține computerizat, necesare pentru efectuarea inspecției;

4) în cazul pierderii, sustragerii sau distrugerii documentelor contabile și altor documente ce țin de activitatea entității, precum și în cazul ținerii neconforme a evidenței contabile, să le restabilească, la solicitarea Inspectoratului, în corespundere cu cadrul legal de la data constatării faptului respectiv;

5) să prezinte explicații scrise sau verbale și să ofere informații relevante funcționarilor publici abilitați cu funcții de inspecție privind chestiunile abordate în cadrul inspecției;

6) să creeze condiții necesare și, după caz, să delege personal pentru a fi implicați în asigurarea procesului de efectuare a inspecției financiare;

7) să semneze raportul de inspecție întocmit de funcționarii publici abilitați cu funcții de inspecție;

8) să întreprindă măsuri eficiente privind lichidarea încălcărilor constatate în cadrul inspecției.

29. În cazul în care conducătorul sau factorii de decizie ai entității supuse inspecției au unele obiecții asupra mențiunilor din proiectul raportului de inspecție, acestea vor fi examinate și, după caz, remediate până la semnarea raportului. Dezacordul, înaintat de către aceștia în termen de 10 zile din data semnării Raportului de inspecție va fi examinat și, după caz, soluționat prin procedurile dispuse de actele normative, cu emiterea ulterioară, după caz, a prescripției, care reprezintă act administrativ.

30. Refuzul conducătorului și / sau a persoanelor cu funcție de răspundere ai entității supuse inspecției financiare de a semna raportul final de inspecție nu suspendă acțiunile persoanele responsabile ale Inspectoratului.

STRUCTURA

Inspectoratului Control Financiar de Stat

Şef Inspectorat / Şefi adjuncţi Inspectorat

Direcţia supraveghere bugetară

Direcţia generală inspectare financiară Centru

Direcţia nr. 1

Direcţia nr. 2

Direcţia nr. 3

Direcţia nr. 4

Direcţia generală inspectare financiară Nord

Direcţia nr. 1

Direcţia nr. 2

Direcţia nr. 3

Direcţia generală inspectare financiară Sud

Direcţia nr. 1

Direcţia nr. 2

Direcţia nr. 3

Direcţia inspectare financiară entităţi antreprenoriat

Direcţia coordonare antifraudă

Direcţia control al fondurilor europene

Serviciul comunicare

Direcţia management instituţional

Serviciul evidenţă contabilă

Serviciul resurse umane

Serviciul managementul documentelor

Direcţia gestiune şi servicii interne

Direcţia juridică

Direcţia analitică şi suport informaţional

Serviciul control al calităţii

Serviciul securitate internă şi integritate

Organigrama Inspectoratului Control Financiar de Stat

MODIFICĂRILE

ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului

1. La pct. 14 din Regulamentul-tip al direcției finanțe a unității administrativ-teritoriale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.757/2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.112-118, art.924), cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

2. În anexa nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 129-131, art. 1072), la poziția 23, cuvintele „Inspekția financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

3. La poziția „Ministerul Finanțelor” din anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.266/2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 59–67, art.302), în coloana 2, cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

4. La pct.2 din Hotărârea Guvernului nr. 774/2016 cu privire la prețurile de comercializare a produselor social importante (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.169-183, art.834), cuvintele „Inspekției Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratului Control Financiar de Stat”;

5. În cuprinsul Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1286/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.416-422, art.1382), cuvintele „Inspekția Financiară”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”, la forma gramaticală corespunzătoare;

6. În anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.696/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 329, art. 801), poziția „Inspekția financiară” se substituie cu poziția „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

7. La pct. 28 din Regulamentul privind modul de acordare din bugetul de stat a compensațiilor pentru angajații din sectorul public participanți în cadrul Programului de stat „Prima casă” și pentru beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.567/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.210-223, art.618), cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

8. La pct. 28 din Regulamentul privind modul de acordare din bugetul de stat a compensațiilor pentru salariații angajați în sectorul privat participanți în cadrul Programului de stat „Prima casă” și pentru beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.253/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.178-184, art.289), cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

9. În anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr.692/2022 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2023-2025) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.349-361, art.843), la capitolul IV. ALOCĂRI DE RESURSE PE SUBPROGRAME, coloana 1, cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

10. La pct. 64 din Regulamentul cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.704/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 383, art. 910), cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

11. La pct. 14 din Regulamentul privind modul de acordare a compensațiilor pentru compensarea majorării ratei dobânzii la creditele parțial garantate de stat acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.32/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 21-22, art. 42), cuvintele „Inspekția Financiară” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”;

12. La pct. 47 din Strategia de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.126/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.130-133, art.285), sbp. 7) va avea următorul cuprins:

„7) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ___/2023. Misiunea Inspectoratului constă în asigurarea eficienței finanțelor publice prin exercitarea, conform principiilor fundamentale, a supravegherii și controlului bugetar asupra proceselor de gestionare a resurselor bugetului public național și patrimoniului public, exercitarea funcției de controlor național al fondurilor europene, precum și asistare și cooperare în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene împotriva fraudei și a altor abateri.”;

13. În anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr.408/2023 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2024-2026), (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 263-266, art. 630), la capitolul IV. ALOCĂRI DE RESURSE PE SUBPROGRAME, pe tot parcursul textului, cuvintele „Inspekția Financiară”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Inspectoratul Control Financiar de Stat”.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea
Inspectoratului Control Financiar de Stat

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect al hotărârii Guvernului a fost elaborat și promovat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul a fost elaborat în scopul executării prevederilor pct. 7.17 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023.

În același timp, potrivit prevederilor art.14 alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care sunt încredințate unui minister, în subordinea acestuia pot fi create autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și de inspectorate de stat. Astfel, alin.(5) din articolul menționat prevede că Inspectoratul de stat este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister, care se constituie pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de stat în subdomenii sau în sfere din domeniile de activitate a ministerului.

Proiectul are drept obiectiv stabilirea unui cadru normativ, care va îmbunătăți și eficientiza funcționalitatea controlului financiar al Ministerului Finanțelor, precum și va îmbunătăți gestionarea finanțelor și a patrimoniului public, asigurând un management performant prin crearea condițiilor de respectare, de către persoanele cu funcții de răspundere, a reglementărilor în vigoare.

Se menționează, că la momentul actual Inspekția Financiară activează în temeiul art.78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspekției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1026/2010, care nu a fost actualizat și adus în concordanță cu modificările cadrului normativ, astfel, activitatea acesteia urmând a fi modernizată și desfășurată în baza Regulamentului nou adoptat.

Conceptul de control financiar public intern (*în continuare – CFPI*), a fost introdus în 2002 de către Direcția Generală Buget a Comisiei Europene (CE) în capitolul negocierilor de aderare legat de controlul financiar (Capitolul 32). Acesta constă din trei piloni: controlul intern managerial (*în continuare – CIM*), bazat pe

conceptul de responsabilitate managerială; auditul intern, desfășurat în conformitate cu standardele internaționale; și unitatea centrală de armonizare, instituită în cadrul Ministerului Finanțelor, care este motorul cheie a reformei CFPI.

Responsabilitatea managerială presupune tragerea la răspundere a managerilor pentru obținerea rezultatelor și responsabilizarea acestora pentru implementarea sistemelor de control intern managerial eficiente; controalele interne nu se bazează pe mecanisme externe proceselor de management, ci sunt încorporate în sistemul CIM.

Viziunea a fost că, dacă cei trei piloni sunt bine dezvoltați, nu ar trebui să fie nevoie de un control central ex post, cum ar fi inspecția financiară. Într-adevăr, după cum s-a menționat mai sus, procedurile de control ar fi încorporate în sistemul CIM, iar auditul intern ar determina eventualele deficiențe în ceea ce privește aceste controale. Mai mult, instituția supremă de audit (*în continuare – ISA*), care este Curtea de Conturi, ar efectua audituri financiare ex post, de conformitate și de performanță privind funcționarea CIM și a sistemului de audit intern.

Uniunea Europeană, odată cu oferirea statutului de țară candidat, a creditat Republica Moldova la acest capitol, având un cadru legal instituit, iar eforturile de implementare a acestui concept fiind în desfășurare.

Cu toate acestea, acest lucru nu s-a realizat în practică. Cu toate că, în mare parte, cadrul legal este unul bine structurat și funcțiile fiecărei părți sunt descrise, în practică sistemul CIM, conform ultimelor rapoarte este subdezvoltat, iar conform rezultatelor inspecției financiare există riscuri materializate de fraudă și iregularități la toate nivelele.

În același timp, un factor ce ar determina subdezvoltarea CIM, în afară de lipsa instrumentelor și capacităților limitate ale instituțiilor în aplicarea sistemelor de management, îl reprezintă dublarea cu inspecții financiare complexe, care este perceput de către manageri ca o funcție de validare a tranzacțiilor și procedurilor financiare, subminând atât din responsabilitatea acestor manageri, dar și din necesitatea utilizării funcției de audit intern.

Într-un sistem care respectă CFPI, inspecția financiară este o funcție ex post care se concentrează asupra cazurilor individuale care au avut loc și în care sunt identificate sau raportate suspiciuni specifice de abateri. Obiectivul principal al acestei funcții este investigarea neregulilor și fraudelor, cu scopul final de a corecta și sancționa. Nu este vorba de a căuta în mod activ cazuri pentru a investiga. Auditul intern este, de asemenea, o activitate ex post, dar privește spre viitor, obiectivul principal fiind acela de a sprijini managementul în îmbunătățirea organizației, oferind asigurare

independentă că procesele sale de management al riscurilor, guvernanță și control funcționează eficient.

În administrațiile în care auditul intern nu este pe deplin dezvoltat, această funcție completează responsabilitatea managerilor superiori și asigură că cazurile individuale de management defectuos și neglijență sunt tratate prompt și eficient.

Acolo unde există atât auditul intern, cât și inspecția financiară, sistemul CFPI ar trebui să se asigure că funcțiile se completează reciproc. Aceasta înseamnă că diferențele de obiective, metodologii și caracteristici ale fiecăruia ar trebui respectate pentru a garanta complementaritatea acestora, că rolurile sunt clar definite și înțelese, inclusiv de către conducerea superioară și de către instituțiile responsabile pentru fiecare dintre funcții, și că, dacă este o schimbare a rolurilor lor, nu ar trebui să fie o schimbare imediată, ci o tranziție treptată între cele două.

În același timp, funcțiile de audit extern, la nivel local de asemenea nu sunt pe deplin acoperite din motiv de lipsă de capacități instituționale ale Curții de Conturi (ISA), ceea ce prezintă un risc major de vacuum la nivel local.

Totodată, păstrând controalele complexe, de tip inspecție, autoritățile locale nu pot beneficia de funcția de audit extern, care are și ea menirea să impulsioneze răspunderea managerială.

Astfel, actualmente Inspecția financiară, cu un număr de 135 de unități, și o finanțare medie anuală de la buget în mărime de 30 mil. lei, își realizează misiunea de efectuare a controalelor ex-post în vederea identificării activităților și proceselor în care mijloacele financiare bugetare au fost utilizate în mod ilegal și neconform.

Prin urmare, pentru a impulsi dezvoltarea conceptului de responsabilizare financiară conform standardelor internaționale, se impune reorganizarea Inspecției Financiare în Inspectoratul Control Financiar de Stat, cu delimitarea clară a atribuțiilor, pentru a nu se dubla cu sistemul de CFPI și funcțiilor auditului extern (Curții de Conturi).

Suplimentar funcțiilor de inspecție financiară, odată cu reorganizarea Inspecției Financiare, se propune introducerea unor funcții noi, care au ca scop eficientizarea procesului de planificare și execuție bugetară precum și promovarea Inspecției Financiare ca fiind un organ promotor al utilizării raționale al resurselor naționale și externe.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Acest proiect presupune armonizarea cadrului normativ în domeniu la Aquis-ul Comunitar și are ca scop implementarea prevederilor Capitolului 32 „Control Financiar”, prin intermediul Planului de acțiuni privind ridicarea nivelului de

pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană și alinierea la legislația UE pe cele 33 de capitole din *acquis*” (PA-33). De asemenea funcțiile noi introduse vin în aplicarea Regulamentului (UE) 2021/1059 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 și art.12.5, 27 și 30 ale Financing Agreement for the Interreg programme (Interreg VI-A) NEXT Romania-Republic of Moldova.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Regulament stabilește statutul, cadrul juridic, principiile fundamentale de activitate, atribuțiile, drepturile, obligațiile, modul de organizare și funcționare a Inspectoratului Control Financiar de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor.

Conform acestui proiect Inspectoratul Control Financiar de Stat, prin activitatea sa, protejează interesele financiare ale statului, pune accentul pe gestionarea conformă a fondurilor și patrimoniului public, acționând ca o funcție de control financiar al Ministerului Finanțelor privind conformitatea cu legislația operațiunilor și tranzacțiilor ce țin de gestionarea resurselor bugetului public național și patrimoniului public.

Prin proiectul de Regulament se urmărește abilitarea Inspectoratului cu atribuții de control actualizate, întru asigurarea protejării intereselor financiare ale statului și aplicării corecte și uniforme a cadrului normativ. În special, se menționează despre controlul utilizării sumelor de desemnare procentuală și atragerea la răspundere a beneficiarilor care au încălcat regulile de utilizare a acestora în conformitate cu prevederile pct.2 subpct.4) din Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1286/2016.

Astfel, conform proiectului de reorganizare, Inspectoratul va efectua următoarele activități:

- Supraveghere bugetară;
- Inspectare financiară;
- Coordonare antifraudă;
- Controlor național al fondurilor europene.

De asemenea, Inspectoratul va avea atribuții de control ex-post privind atribuirea și executarea contractelor de achiziții publice, fapt ce va duce la eficientizarea achizițiilor publice și o mai mare responsabilizare a participanților la procedurile de achiziții publice.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul de stat. Suplimentar, în rezultatul reorganizării se vor optimiza 16 unități de personal (119 din 135).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Implementarea prevederilor proiectului prevede abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 1026/2010 privind organizarea activității de inspectare financiară, precum și modificarea a altor 13 hotărâri de Guvern, care necesită a fi efectuate până la intrarea în vigoare a actului normativ respectiv, și anume:

1. Hotărârea Guvernului nr.757/2004 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip al direcției finanțe a unității administrativ-teritoriale;

2. Hotărârea Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile;

3. Hotărârea Guvernului nr.266/2016 cu privire la lista serviciilor publice desconcentrate administrate în mod direct/din subordinea ministerelor și altor autorități administrative centrale;

4. Hotărârea Guvernului nr. 774/2016 cu privire la prețurile de comercializare a produselor social importante;

5. Hotărârea Guvernului nr.1286/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale;

6. Hotărârea Guvernului nr.696/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor;

7. Hotărârea Guvernului nr.567/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de acordare din bugetul de stat a compensațiilor pentru angajații din sectorul public participanți în cadrul Programului de stat „Prima casă” și pentru beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program;

8. Hotărârea Guvernului nr.253/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de acordare din bugetul de stat a compensațiilor pentru salariații angajați în sectorul privat participanți în cadrul Programului de stat „Prima casă” și pentru beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program;

9. Hotărârea Guvernului nr.692/2022 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2023-2025);

10. Hotărârea Guvernului nr.704/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la atribuirea categoriilor de vulnerabilitate energetică și modul de stabilire și plată a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie;

11. Hotărârea Guvernului nr.32/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de acordare a compensațiilor pentru compensarea majorării ratei dobânzii la creditele parțial garantate de stat acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă”;

12. Hotărârea Guvernului nr.126/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030;

13. Hotărârea Guvernului nr.408/2023 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2024-2026).

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost publicat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor. De asemenea, proiectul a fost supus procedurii de avizare, inclusiv avizare repetată, în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pentru consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md (în compartimentul „Transparența decizională”, rubrica „Procesul decizional”), precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Recomandările din Raportul de expertiză anticorupție, prezentat prin scrisoarea Centrului Național Anticorupție nr. 06/2/17041 din 27.10.2023, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului, rezultatele examinării acestora fiind reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei de compatibilitate în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Recomandările din Avizul de compatibilitate, prezentat prin scrisoarea Centrului de Armonizare a Legislației nr. 31/02-69-10002 din 19.09.2023, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului, rezultatele examinării acestora fiind reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice în conformitate cu prevederile art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Recomandările Ministerului Justiției prezentate prin scrisorile nr. 04/1-8262 din 19.09.2023 și nr. 04/1-9179 din 19.10.2023, au fost luate în considerare la definitivarea proiectului, rezultatele examinării acestora fiind reflectate în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

11. Constatările altor expertize

Analiza de impact asupra proiectului de hotărâre a fost supus consultării cu Cancelaria de Stat în conformitate cu prevederile pct.11 sbp. 2¹) lit. a) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019. Recomandările Cancelariei de Stat prezentate prin scrisoarea nr. 29-69-9179 din 28.08.2023 au fost luate în considerare la definitivarea analizei de impact asupra proiectului.

MINISTRU

Petru ROTARU